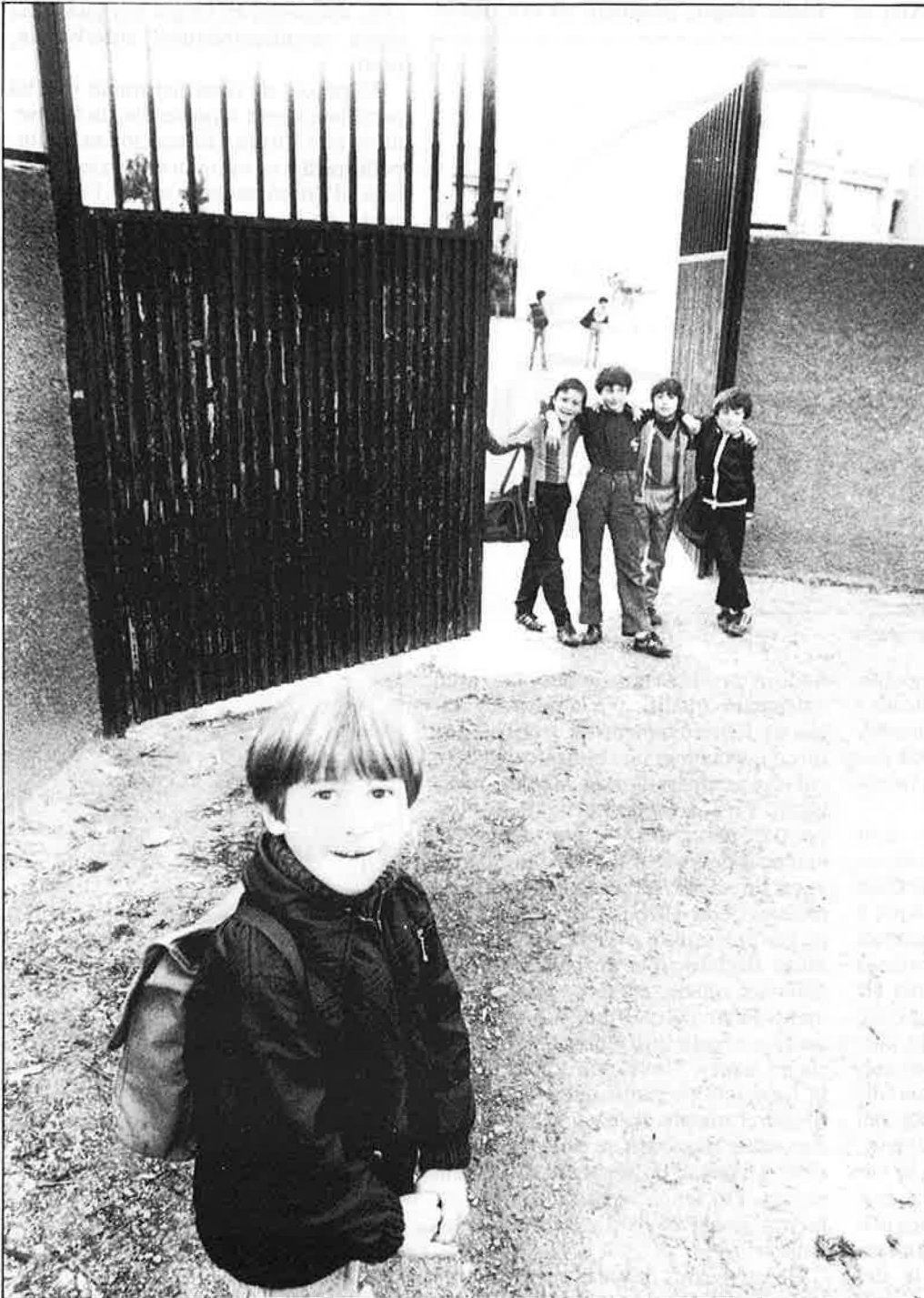

Cultura

LA POLÈMICA DE LA LLENGUA ENCRESPA EL COMENÇAMENT DE CURS

Nou curs, vells problemes

El començament del nou curs torna a alçar la polèmica al voltant del controvertit tema de l'àrea d'experiències en català. Després de reconèixer la possibilitat de triar «qualsevol de les dues llengües oficials», la Conselleria acaba d'aprovar mesures per incentivar l'ús de la que és pròpia del país.

Començament de curs, i una altra vegada els conflictes?.

Enric Sòria

El passat 6 d'agost la premsa valenciana es feia eco d'una nova ordre sobre l'ús del valencià a l'ensenyament que havia de precisar el decret del 30 de juliol de 1984 i l'ordre del 31 de gener d'enguany, per tal de «regular el procés d'incorporació progressiva de l'ús del valencià... «tot respectant la voluntat manifestada per pares o tutors». Aquest primer avís de la *rentrée* escolar encertava a fregar el moll polèmic de la política educativa de la Conselleria quant a la normalització lingüística i generava automàticament l'habitual reguitzell de rèpliques i contrarèpliques, irades o justificades, per tota la premsa del País Valencià.

El cas curiós és que aquest ordre, debatuda als papers públics des del 6 d'agost, du la data del 17 del mateix mes i no va ser firmada en realitat pel conseller Ciscar fins el dia 26, i va ser distribuïda oficialment als mitjans en acabant. A la premsa s'havia discutit, doncs, un esborrany.

L'ordre del 17 d'agost havia alçat polèmica sobretot per la referència al controvertit tema de l'àrea d'experiències (socionaturals) en català per als cursos d'EGB que la Conselleria havia considerat obligatòria a la zona catalanoparlant des del curs 86-87, com a complement de l'ensenyament de l'assignatura de català. Com és sabut, l'oposició organitzada per la Coordinadora pro libertad de la ensenyança en valenciano

aconseguí paraitzar aquesta iniciativa —que hauria aconseguït llevar definitivament al català el seu caràcter de «maria» i que s'inscrivïa en la lògica de l'escola moderna: parlar de l'entorn amb la llengua de l'entorn— gràcies a una sentència de l'Audiència Territorial de València. L'argument era l'habitual: constitucionalment el castellanoparlant no sembla tenir el deure de conèixer l'altra llengua oficial del país. La Conselleria, després d'això, feia un pas arrere el 31 de gener d'enguany i reconeixia la voluntarietat a l'hora de triar la llengua d'ensenyament d'aquestes assignatures. Així es

talà, l'ordre precisa que cal determinar un catàleg de centres que hi encetaran línies perquè el màxim d'alumnes pugua rebre l'ensenyament en la llengua desitjada pels pares. Com a novetat destaca que per primera vegada s'esmenta que «L'administració educativa atorgarà, si de cas, ajusts i subvencions per atendre les necessitats de transport i menjador d'aquells alumnes que per a rebre l'ensenyament en valencià hagen de desplaçar-se del propi districte escolar».

El dia 15 d'agost a *Castellón Diario* —i l'endemà a *Las Provincias*— **Salvador Roger**, president de la Coordi-

dent relació de la Coordinadora «pro libertad de impedir la ensenanza en valenciano» amb determinades ideologies i grups polítics. I d'altra banda «i, com poden parlar alguns polítics de patiments per la sort del castellà sense que els caiga la cara de vergonya?»

El dia 21, el mateix conseller Ciscar subratllava a *Levante* que el veritable problema «l'han patit —i encara el pateixen, caldria afegir— els qui han volgut aprendre en una llengua que abans no era oficial», la dels valencians. Ciscar demostrava una vegada més la seua habilitat davant els interrogatoris. Fet i fet, tempestes en un got d'aigua. Una aigua considerablement enterbolida, però.

El procés de reestructuració que ha patit justament aquests dies la Conselleria de Cultura i Educació ens ha impedit recaptar opinions dels responsables d'ensenyament sobre l'abast i sentit de la nova regulació i sobre la menuda polèmica que ja ha suscitat. Als corredors de la Conselleria, com sempre, se'ns ofereix optimisme i somriures. Per a **Baltasar Vives**, anterior

W J I L S S J T

Telefónica, rètols en ambdues llengües.

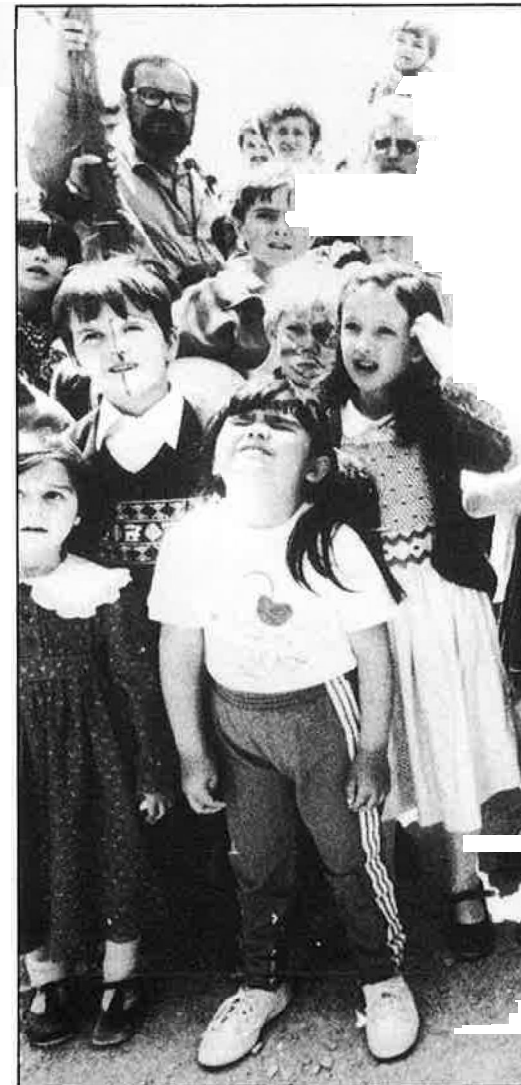
barrava de nou el pas a un aprenentatge veritable dels dos idiomes oficials i es posava en perill tot l'esforç editorial, pedagògic i organitzatiu realitzat per assumir el repte d'una àrea en valencià. Tot quedava en l'aire.

Les coses ara han quedat, si no molt millor, almenys més clares. «L'ús del valencià en l'àrea d'Experiències al Cicle Mitjà d'EGB... caldrà que s'adeqüe a la competència lingüística dels alumnes per tal de garantir l'adient transmissió de coneixements». Resten vigents els plans educatius de l'any passat, però «si algun pare o tutor s'interessa perquè l'ensenyament de referència es realitze per al seu fill en l'altra llengua oficial a la que contempla el pla del centre, ho manifestarà personalment, quedant constància per escrit, a la Direcció del Centre dins dels quinze primers dies lectius, per tal que puguen dur-se a terme les mesures organitzatives necessàries per atendre la demanda».

Quant a l'ensenyament mitjà en ca-

nadora pro libertad de ensenanza en valenciano qualificava la nova regulació de l'ensenyament de frau perquè torna a incidir en una obligatorietat encoberta «emparant-se en la poca informació i el desconeixement de les lleis per part dels pares». Segons **Roger**, el valencià deu ser el dimoni, ja que els pares l'accepten per desinformació i els mestres perquè «reben xantatges, ja siga per pressions o per prebendes». Les seues declaracions acaben amb una amenaça velada: «A més, desgraciadament, estem detectant que la radicalització que està introduint la Conselleria en aquest tema està donant lloc a la formació de grups que volen qüestionar el mateix ensenyament de l'assignatura emparant-se en la Constitució». Detectar no seria ací la paraula exacta. Ho tenen ben difícil, però almenys queda l'avís d'una tardor candent.

Els col·lectius de pares en defensa de la llengua i la cultura de Castelló intervenen també recordant la ben evi-

responsable de l'àrea, «l'any passat no va ser tan conflictiu com pot semblar. En això la premsa sol ser parcial. La notícia han estat els centres on hi ha hagut problemes, no arriba a trenta, oblidant que el total dels centres valencians voreja els 2.000. En realitat, podem considerar que el primer any d'experiències en valencià ha estat un èxit. I del futur ja no em correspon a mi parlar».

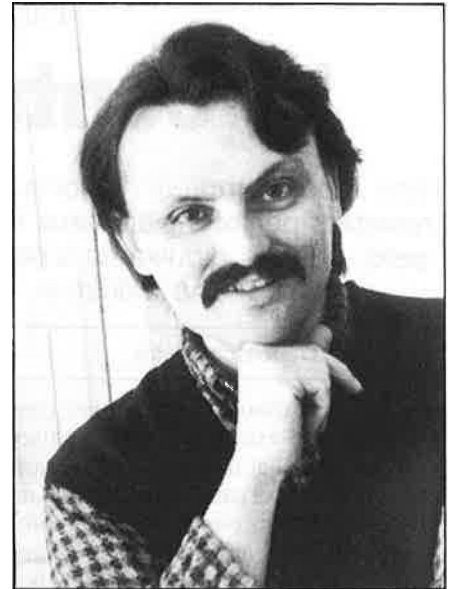
D'altra banda, els col·lectius de pares, alumnes i professors en defensa de l'ensenyament en valencià començaven aquesta setmana les reunions per encarar el nou curs docent. Alguns dels seus representants han estat els que han fet una valoració més equànime i matisada de la nova ordre. Per a **Carme Miquel** «no es pot considerar que siga un pas endavant, tot i que té la virtut d'aclarir algunes qüestions que havien quedat en l'aire. Respecte a l'ensenyament en valencià, confirma la regulació anterior i té com a novetat positiva reconèixer, almenys, la possibilitat de sufragar el transport, quan calga, per als alumnes en valencià. Pel que fa

a l'àrea d'Experiències, en concret, no aclareix prou que es tracta d'un complement a l'assignatura de valencià, pràcticament necessari si es vol que l'alumne isca de l'escola amb un coneixement real de les dues llengües oficials al país. En conjunt —resumeix— aquesta ordre deixa les coses una mica millor en precisar-les, perquè la confusió anterior feia molta més por».

Segons **Lluís Fornés**, «sembla que la nova ordre es manté dins l'acceptable i no cal posar-se massa pessimistes, almenys quant al problema de l'àrea d'experiències. Cal a més considerar que la inversió que s'ha fet en llibres, en material, ara que molts s'han pres per fi el valencià com una cosa seriosa, tot aquest treball no pot ser desfruit».

Respecte a l'escolarització en valencià, els col·lectius s'han de reunir per veure què passa amb les més de dues-centes peticions realitzades en els diversos nivells. «De moment —declara— no hem rebut cap contestació clara. Sabem que s'han creat algunes línies noves al Camp del Túria, a base de mol-

T — V H Z — — — — — J
L. aM

Lluís Fornés.

tes pressions, i poca cosa més. Tenim la sensació que es manté una discriminació amb els pares que volen ensenyament en valencià per als seus fills».

«Estan disposats els col·lectius per l'ensenyament en valencià a arribar als tribunals si les seues peticions són desestimades? Segons **Fornés**, «això ja ho contestarem el juny passat. Jo crec que, si cal, haurem de fer-ho. De moment cal esperar a veure què passa i, si no hi ha una contestació, caldrà estudiar els diversos casos amb els nostres advocats i prendre les mesures oportunes. El que està clar és que els defensors del valencià hem perdut ja massa plets i això és desmoralitzador i contraproduent. D'ara en avant pledejarem quan estiguem certs que podem guanyar».

Però les reunions dels col·lectius també han de tocar tot un seguit de qüestions de cara al pròxim curs. «Hi ha una entrevista pendent amb el president **Lerma**, que sembla que es realitzarà a començament de curs, per expressar-li el nostre punt de vista. El conseller **Ciscar** coneix bé la problemàtica, però amb el president **Lerma** no hem parlat mai. També hi ha el tema de les guarderies, on l'ús del valencià és quasi inexistent, i això és molt greu perquè són la base de l'ensenyament i també el seguiment de les línies en valencià. Segons la premsa, enguany seran 150, però nosaltres estem certs que la xifra és prou major, simplement sumant a les que ja existien la xifra de noves que tenim confirmades. El creixement de l'escola valenciana és, malgrat tots els entrebancs, major del que sembla i això, si més no, és una dada esperançadora. Encara que la discriminació continua».

